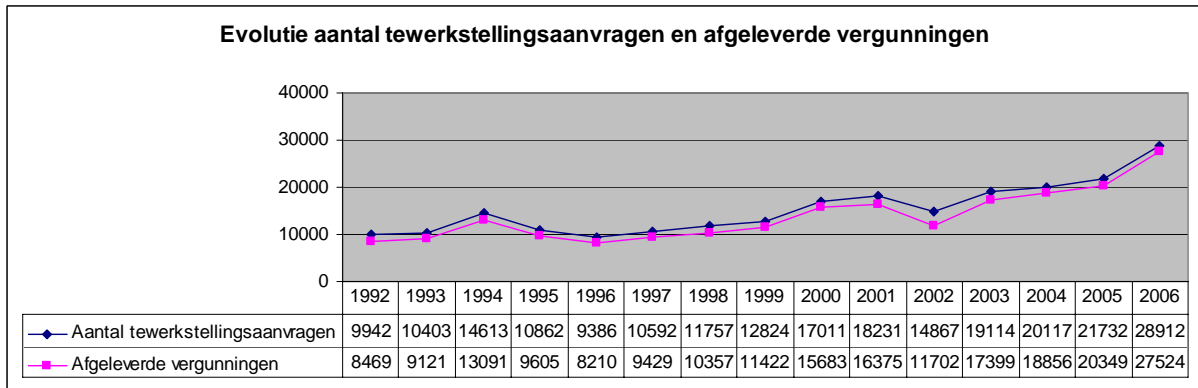

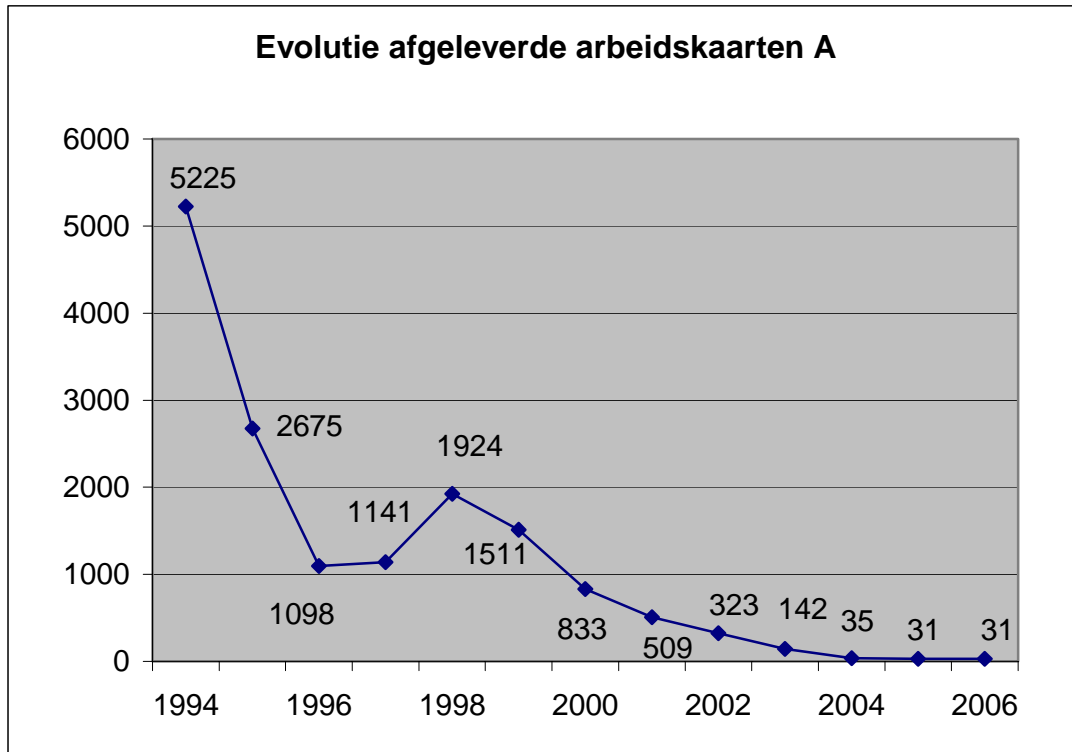
1 ALGEMEEN OVERZICHT 2006

In 2006 werden er in totaal **27.524** arbeidskaarten en vergunningen uitgereikt aan vreemde werknemers. Het betreft **31** A-kaarten, **15.271** B-kaarten, **11.902** C-kaarten en **320** voorlopige vergunningen.

Het totaal aantal afgeleverde arbeidskaarten en vergunningen blijft dus verder stijgen. Waar dit in 2003 en 2004 volledig toe te schrijven was aan de invoering van de arbeidskaart C, is dit niet langer het geval in 2005 en 2006. Zowel in 2005 als in 2006 is de globale toename uitsluitend te wijten aan de stijging in het aantal toegekende arbeidskaarten B.

2 ARBEIDSKAARTEN A

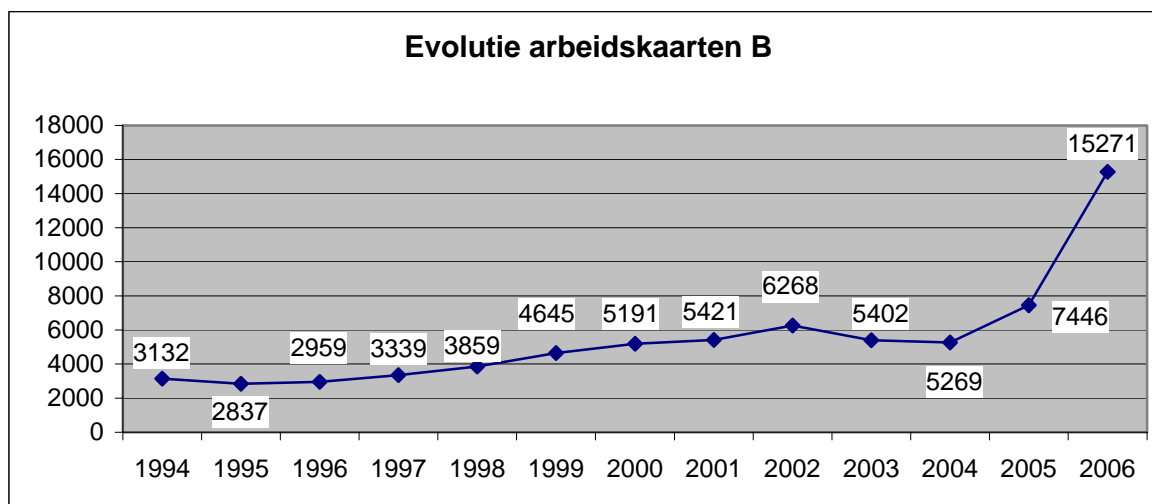
Het aantal arbeidskaarten A heeft zich in 2006 gestabiliseerd op hetzelfde (onbeduidende) niveau als in 2005.

Zoals herhaaldelijk in het verleden bepleit zou de afschaffing van dit type arbeidskaart een administratieve vereenvoudiging en een transparantere regelgeving zeer zeker ten goede komen.

Er werden net zoals in 2005 slechts 31 arbeidskaarten A toegekend.

3 ARBEIDSKAARTEN B

3.1 INLEIDING

In 2005 was er al een aanzienlijke stijging van de arbeidskaarten B met meer dan 40 %. Deze trend heeft zich verder (exponentieel) doorgezet in 2006, met meer dan een verdubbeling van het aantal toegekende arbeidskaarten B tot gevolg (van 7.564 in 2005 naar 15.271 in 2006) .

Zoals ook reeds in 2005 het geval, is deze evolutie bijna uitsluitend te wijten aan de tewerkstelling van nieuwe EU-onderdanen (en dan hoofdzakelijk aan de tewerkstelling van deze nieuwe EU-onderdanen in seizoen- en gelegenhedswerk in de tuinbouw).

Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten en -vergunningen B per categorie 2000-2006							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Au-Pairs	60	51	112	129	110	169	189
Beroepsopleiding	27	7	68	35	40	26	52
Beroepssportbeoefenaars	241	256	230	169	177	196	178
Gasthoogleraar	39	46	40	19	19	20	16
Gespecialiseerde Techniekers	422	531	924	727	285	196	176
Gezinshereniging (art 9,16° en 9,17°)				25	50	118	219
Hooggeschoolden	1.751	1.858	1.861	1.908	1.904	2.173	2.513
Leidinggevenden	1.041	1.065	1.308	1.165	1.173	1.314	1.327
Navorsers	400	371	387	167	94	77	97
Schouwspelartiesten	28	25	28	49	52	60	38
Niet-EU seizoenarbeid					73	0	0
Nieuwe EU Lidstaat					83	177	221
Nieuwe EU lidstaten seizoenarbeid					930	2.639	1.108
Stagiairs	190	128	115	98	125	202	230
Nieuw EU knelpuntberoep	0	0	0	0	0	0	8.742
Andere	377	294	90	536	154	179	165
TOTAAL	5.191	5.421	6.268	5.402	5.269	7.546	15.271

Naast de stijging van het aantal B-kaarten ingevolge de overgangsmaatregelen ten aanzien van de nieuwe EU-toetreders, is er (net zoals in 2005) ook bij de meeste andere categorieën (hooggeschoolden, leidinggevenden, au pairs, gezinshereniging,...) opnieuw een lichte stijging waar te nemen.

De lezing en interpretatie zowel van de globale cijfers, als van de cijfers opgesplitst per categorie dient echter onmiddellijk sterk te worden genuanceerd. Zo dient onder meer rekening gehouden met:

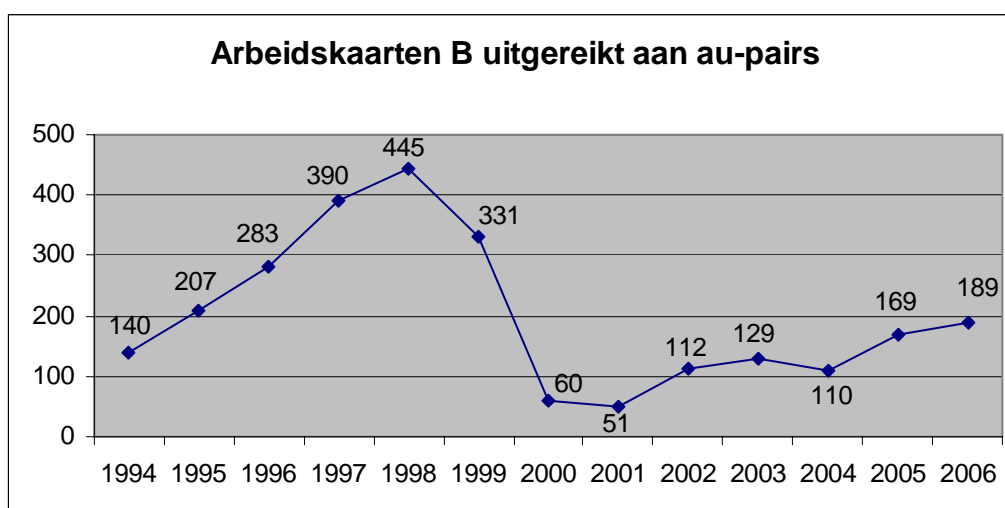
- Het totale aantal toegekende arbeidskaarten B omvat zowel de eerste aanvragen als de hernieuwingen en stemt dus in geen geval overeen met het aantal effectief naar Vlaanderen geëmigreerde of in Vlaanderen verblijvende nieuwe EU-werknemers. De overgrote meerderheid van afgeleverde arbeidskaarten heeft overigens zoals gezegd betrekking op tewerkstelling in seizoenarbeid. Deze vorm van tewerkstelling is per definitie beperkt in tijd. De meeste van deze werknemers keren dan ook na beëindiging van hun contract, terug naar hun land van herkomst. Anderen werden (of worden) tewerkgesteld met contracten van beperkte duur die na afloop al dan niet verlengd worden (vb. bij tewerkstelling via uitzendarbeid). Zo kan het voorkomen dat over de loop van één jaar, meerdere arbeidskaarten werden afgeleverd aan één en dezelfde werknemer: Het aantal toegekende arbeidskaarten is dus steeds hoger dan het aantal individuele werknemers waarop ze betrekking hebben.

- Bij de opsplitsing van de cijfergegevens naar de verschillende categorieën van arbeidskaart B dient ook rekening gehouden met het feit dat – vermits de tewerkstelling in seizoenarbeid door de Vlaamse regering aanzien wordt als een tewerkstelling in een knelpuntberoep - deze vorm van tewerkstelling sinds 1 mei 2006 niet langer als een aparte categorie wordt vermeld, maar sindsdien mee werd opgenomen onder de globale categorie van de knelpuntberoepen. Bijna 80 % van de afgeleverde arbeidskaarten en vergunningen onder de categorie knelpuntberoepen heeft overigens betrekking op tewerkstelling in seizoen- en gelegenhedswerk binnen de tuinbouwsector;

Sommige categorieën waar zich in het afgelopen jaar interessante of relevante evoluties hebben voorgedaan worden hierna verder in detail besproken.

3.2 ARBEIDSKAARTEN B VOOR AU PAIRS

3.2.1 EVOLUTIE

3.2.2 PER NATIONALITEIT

B-kaarten au pair-jongeren - 2006		
Belangrijkste nationaliteiten	Aantal	Aandeel
TOTAAL	189	100%
Filipijnse	36	19,0%
Poolse	21	11,1%
Zuid-Afrikaanse	16	8,5%
Oekraïense	15	7,9%
Roemeense	10	5,3%
Russische	10	5,3%
Indonesische	9	4,8%
Peruaanse	9	4,8%
Indische	7	3,7%
Braziliaanse	6	3,2%
Marokkaanse	6	3,2%
Mexicaanse	5	2,6%
Bulgaarse	3	1,6%
Kameroense	3	1,6%
Tsjechische	3	1,6%

De laatste jaren is er een stijgende trend waar te nemen bij de plaatsingen van buitenlandse au pairs. Ook met betrekking tot de nationaliteiten zijn er opvallende wijzigingen. Waar tot vorig jaar zowel procentueel als in absolute cijfers de meeste aanvragen betrekking hadden op Poolse au pairs (39 in 2003, 31 in 2004, 31 in 2005) was dit in 2006 met 21 vergunningen niet langer het geval.

Bij de Filipijnse au pairs is er vooral sinds 2004 een zeer sterke stijging waar te nemen (8 in 2003, 9 in 2004, 18 in 2005 en 36 in 2006).

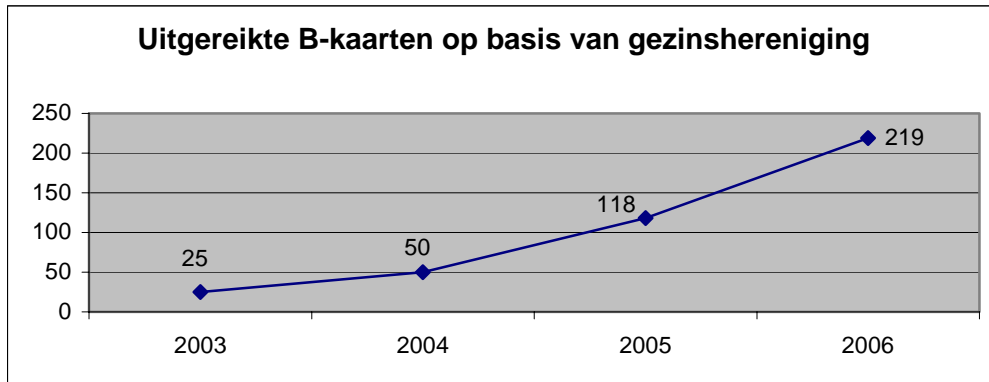
Bij de Zuid-Afrikaanse au pairs situeert de stijging zich vooral in het laatste jaar (4 in 2004, 5 in 2005 en 16 in 2006).

Zeker niet minder opvallend zijn de 15 vergunningen die in 2006 werden toegekend aan au pairs uit Oekraïne, gezien voorheen nooit of zelden aanvragen voor jongeren uit dit land werden geregistreerd.

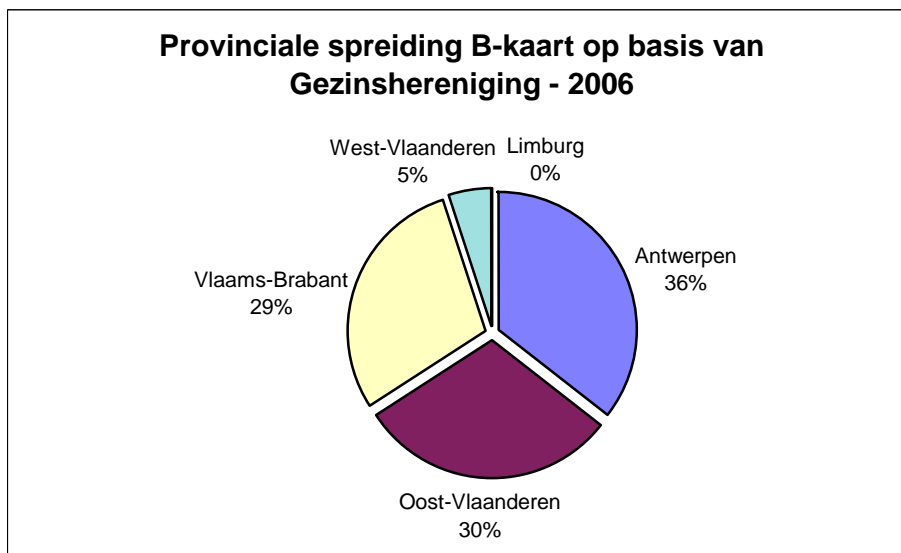
Waar tot nog toe de meeste dossiers via bemiddeling van een au pair – bureau tot stand kwamen, moet worden vastgesteld dat de laatste tijd partijen mekaar ook meer en meer vinden via het internet. De grotere diversiteit aan nationaliteiten is mogelijk hiervan een gevolg. De voorwaarden die op deze internetsites worden vermeld zijn vaak in strijd met de voorwaarden die door de Belgische regelgeving worden opgelegd. Een striktere controle van de naleving van deze wettelijke bepalingen door de bevoegde inspectiediensten is daarom zeker gewenst.

3.3 ARBEIDSKAARTEN B TOEGEKEND IN HET KADER VAN GEZINSHERENIGING (ART. 9, 16° EN 17° VAN HET KB VAN 9/6/99)

3.3.1 EVOLUTIE

3.3.2 PROVINCIALE VERDELING

3.3.3 PER NATIONALITEIT

B-kaarten Gezinshereniging per nationaliteit - 2006		
Belangrijkste nationaliteiten	Aantal	Aandeel
TOTAAL	219	100%
Roemeense	62	28,3%
Poolse	48	21,9%
Bulgaarse	45	20,5%
Slovaakse	19	8,7%
Russische	8	3,7%
Chinese	5	2,3%
Oekraïense	4	1,8%
Hongaarse	4	1,8%
Turkse	4	1,8%
Indische	3	1,4%
Tsjechische	2	0,9%
Canadese	2	0,9%
Moldavische	2	0,9%
Amerikaanse	2	0,9%
Israëlische	2	0,9%
Mauritaanse	2	0,9%

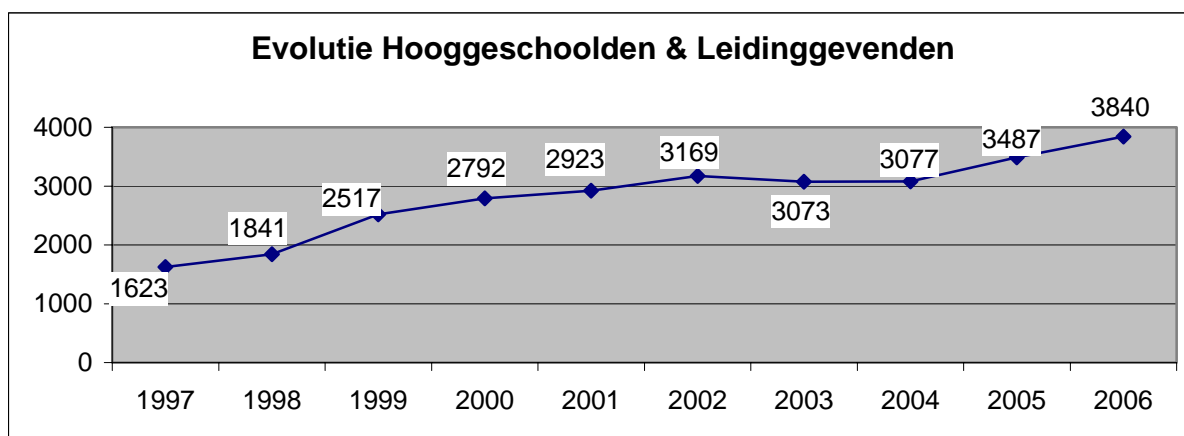
Deze kaarten worden toegekend aan personen die zich komen vestigen bij hun echtgenote of ouders van wie het recht op verblijf beperkt is tot hun zelfstandige activiteit of hun activiteit in loondienst.

Ofschoon ten aanzien van nieuwe EU-toetreders in de overgangsmaatregelen een specifieke regeling werd uitgewerkt, onder meer ook voor personen die binnen dit kader naar België komen (cfr art 38 quater §2 van het KB van 9/6/99), blijft het aantal arbeidskaarten dat op basis van artikel 9,16° aan nieuwe EU-onderdanen werd toegekend, verder stijgen. Dit is niet verwonderlijk vermits voor de meeste van hen de reeds bestaande regeling gunstiger is dan deze die werd opgenomen in de overgangsmaatregelen.

Gezien de evolutie van het aantal arbeidskaarten B toegekend in knelpuntberoepen, gezien de bestaande PECO-akkoorden, gezien ook het vrij verkeer van diensten voor werkgevers uit de nieuwe EU-lidstaten dat reeds van bij de toetreding werd gegarandeerd, is het dan ook niet verwonderlijk dat bijna 90% van deze arbeidskaarten werd toegekend aan onderdanen afkomstig uit deze landen.

3.4 ARBEIDSKAARTEN B VOOR HOOGGESCHOOLDEN EN LEIDINGGEVENDEN

Deze categorieën behoren in absolute cijfers, naast de arbeidskaarten toegekend aan nieuwe EU-onderdanen, tot de belangrijkste binnen het globaal aantal toegekende arbeidskaarten.

Het aantal aan deze categorie toegekende arbeidskaarten is over de loop van de laatste tien jaar constant gestegen. Ook deze getallen dienen evenwel met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd. Zij geven vb. geen beeld van de (al dan niet definitieve) migratie van deze werknemers naar Vlaanderen of België. Een groot gedeelte van deze werknemers zijn trouwens “gedetacheerde” kaderleden die na beëindiging van hun opdracht terugkeren naar hun land van herkomst.

Opdeling hooggeschoolden & leidinggevenden naar 1ste aanvraag / hernieuwing - 2006			
Categorie	1ste aanvraag	Hernieuwing	Totaal
Hooggeschoolde	488	763	1251
Leidinggevende	122	311	433
hooggeschoolde detachering	841	421	1262
leidinggevende detachering	329	565	894
Totaal	1780	2060	3840

Uit bovenstaande tabel kan worden afgeleid dat er **2.156** arbeidskaarten B werden toegekend aan leidinggevenden en hooggeschoolden die gedetacheerd werden naar België voor een tijdelijke opdracht. Deze personen, die verbonden blijven door een arbeidsovereenkomst met hun werkgever in het buitenland, kunnen niet beschouwd worden als arbeidsmigranten.

Daarnaast werden in totaal **1.684** arbeidskaarten B (eerste aanvragen en hernieuwingen) toegekend op basis arbeidsovereenkomsten gesloten met Belgische werkgevers. Zelfs hier dient echter opgemerkt dat niet alle werknemers die binnen deze context naar België komen, ook de bedoeling hebben om zich hier definitief of voor langere tijd te vestigen.

Ter illustratie kan vb. worden verwezen naar de meeste Japanse hooggeschoolden en leidinggevendenden die vanuit hun Japans moederbedrijf (tijdelijk) naar een Belgisch dochterbedrijf werden gestuurd. Tot voor 1 januari 2007 werden de meeste van hen ook ingeschreven op de payroll van de Belgische dochter (op basis van een arbeidsovereenkomst die zij hadden gesloten met het betrokken Belgische bedrijf).

Sinds 1 januari 2007 is er evenwel een bilateraal akkoord inzake sociale zekerheid tussen België en Japan van kracht. Als gevolg van dit akkoord worden de meesten die voorheen op basis van een arbeidsovereenkomst bij de Belgische dochter waren ingeschreven, opnieuw overgeschreven bij het Japanse moederbedrijf.

Dit zal ongetwijfeld tot uiting komen in de cijfergegevens voor het jaar 2007.

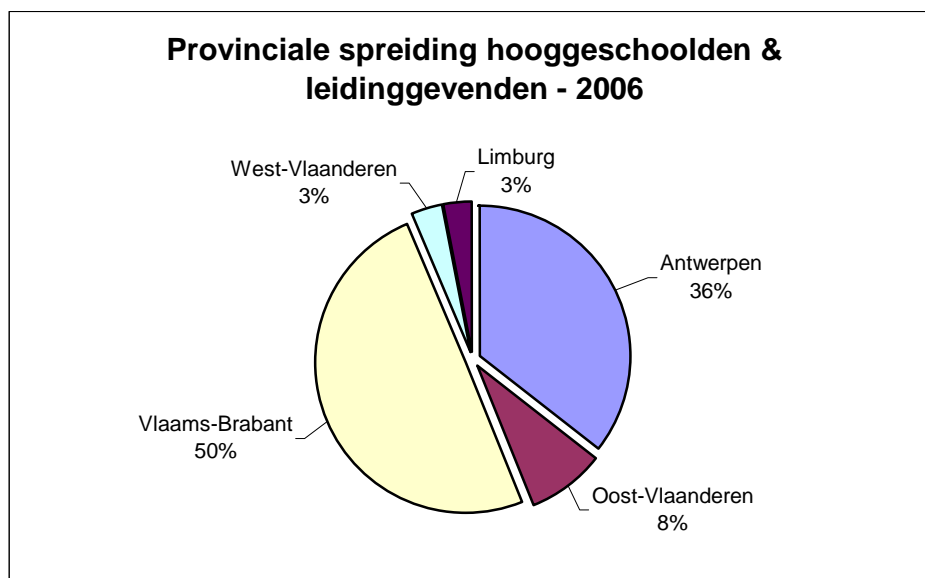
B-kaarten hooggeschoolden & leidinggevendenden per nationaliteit - 2006		
Belangrijkste nationaliteiten	Aantal	Aandeel
TOTAAL	3840	100%
Indische	822	21,4%
Japanse	757	19,7%
Amerikaanse	516	13,4%
Turkse	216	5,6%
Chinese	196	5,1%
Russische	129	3,4%
Canadese	111	2,9%
Roemeense	111	2,9%
Braziliaanse	76	2,0%
Zuid-Koreaanse	65	1,7%
Australische	60	1,6%
Zuid-Afrikaanse	57	1,5%
Poolse	54	1,4%
Bulgaarse	51	1,3%
Israelische	37	1,0%
Tsjechische	35	0,9%
Hongaarse	28	0,7%
Oekraïense	27	0,7%
Mexicaanse	26	0,7%
Libanese	22	0,6%
Singaporese	22	0,6%
Marokkaanse	21	0,5%
Joegoslavische	20	0,5%

Zoals ook reeds de afgelopen jaren het geval, werden meer dan de helft van het totaal aantal afgeleverde arbeidskaarten voor hooggeschoolden en leidinggevenden toegekend aan Indiërs, Japanners en Amerikanen.

Waar echter tot nog toe de Japanners op de eerste plaats stonden, gevolgd door de Indiërs en de Amerikanen, zijn het in 2006 de Indiërs aan wie het meeste arbeidskaarten werden toegekend binnen deze categorie.

Zoals ook kan afgeleid uit de opsplitsing naar sectoren toe, zal dit naar alle waarschijnlijkheid mede te wijten zijn aan een toename van het aantal hier tewerkgestelde Indische informatici.

	Sectorale spreiding hooggeschoolden en leidinggevenden - 2006					
	Antwerpen	Limburg	West-Vlaanderen	Oost-Vlaandere	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Belangrijkste sectoren						
72 informatica & aanverwante activiteiten	279	7	24	46	238	594
34 assemblage etc. auto's	6	27		56	307	396
24 chemische produkten	162	5		10	213	390
32 audio- video & telecommunicatieapparaten	238	2	11	21	62	334
80 onderwijs	35	3	20	43	122	223
73 reasearch & development	46		1	23	100	170
93 overige diensten	64	5	3	9	74	155
74 overige zakelijke dienstverlening	12	1	1	20	97	131
15 vervaardiging voeding & drank	18		2	15	89	124
31 elektrische machines & apparaten	69			1	42	112
36 meubels, industrie n.e.g.	101	1				102
25 rubber & kunststof	6	5		10	66	87
29 vervaardiging machines/apparaten/werktui	4	3	35	10	30	82
62 luchtvaart	1				67	68
28 produkten van metaal excl machines	11	10	16	7	14	58
30 kantoor machines & computers	4			2	51	57
51 groothandel & bemiddeling ecl.auto e.d.	24	2	4	10	8	48
61 vervoer over water	38	2	4			44
63 vervoerondersteunende activiteiten	24		1		10	35
33 medische apparatuur		1	1		23	25
65 financiële instellingen	21				2	23

Evolutie over de laatste drie jaren 2004 - 2005 -- 2006:

Hooggeschoolden

Opsplitsing naar gedetacheerde en niet gedetacheerde:

2004: **1.904** arbeidskaarten B, waarvan 740 gedetacheerd en 1.164 gewone tewerkstelling
2005: **2.173** arbeidskaarten B, waarvan 935 gedetacheerd en 1.238 gewone tewerkstelling
2006: **2.513** arbeidskaarten B, waarvan 1.262 gedetacheerd en 1.251 gewone tewerkstelling

Over de laatste drie jaren valt er een constante stijging waar te nemen van het globaal aantal toegekende arbeidskaarten, zowel voor de gedetacheerde als voor de niet gedetacheerde hooggeschoolde werknemers.

De stijging bij de gedetacheerden is echter opvallend sterker dan de stijging bij de niet gedetacheerden.

In 2006 werden overigens voor het eerst meer kaarten toegekend aan gedetacheerde dan aan niet gedetacheerde hooggeschoolden.

Verdere opsplitsing naar eerste toekenningen en hernieuwingen:

Gedetacheerde hooggeschoolden:

2004: **740** arbeidskaarten B, waarvan 466 eerste aanvragen en 274 hernieuwingen
2005: **935** arbeidskaarten B, waarvan 619 eerste aanvragen en 316 hernieuwingen
2006: **1.262** arbeidskaarten B, waarvan 841 eerste aanvragen en 421 hernieuwingen

Niet gedetacheerde hooggeschoolden

2004: **1.164** arbeidskaarten B, waarvan 335 eerste aanvragen en 829 hernieuwingen
2005: **1.238** arbeidskaarten B, waarvan 397 eerste aanvragen en 841 hernieuwingen
2006: **1.251** arbeidskaarten B, waarvan 488 eerste aanvragen en 763 hernieuwingen

Bij de gedetacheerden zijn zowel de eerste toekenningen als de hernieuwingen, jaar na jaar substantieel gestegen. Dit is niet het geval bij de gewone (niet gedetacheerde) tewerkstelling waar in 2006 het aantal hernieuwingen verhoudingsgewijze zelfs relatief sterk is gedaald.

Vooraleer uit dit laatste gegeven verdere conclusies te trekken dringt verder onderzoek zich op. Naarmate de betrokkenen immers langer in België verblijven, kan vaak hun verblijfssituatie wijzigen: Zo kan vb. de Dienst Vreemdelingenzaken na verloop van tijd beslissen – om welke reden dan ook - om het verblijf van een buitenlandse onderdaan niet langer te beperken. Het gebeurt niet zelden dat (op individueel verzoek van de belanghebbende) de beperking “tijdelijk verblijf” op het Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister na vier of vijf jaar wordt geschrapt. In voorkomend geval is hij of zij vanaf dat ogenblik van rechtswege vrijgesteld van de verplichting tot het nog verder bekomen van arbeidskaarten.

Betrokkene zou vb. inmiddels ook kunnen zijn gehuwd met een Belgische onderdaan, wat hem of haar eveneens van rechtswege vrijstelt van arbeidskaarten, enz.,enz...

Leidinggevenden

2004: **1.173** arbeidskaarten B, waarvan 784 gedetacheerd en 389 gewone tewerkstelling

2005: **1.314** arbeidskaarten B, waarvan 850 gedetacheerd en 464 gewone tewerkstelling

2006: **1.327** arbeidskaarten B, waarvan 894 gedetacheerd en 433 gewone tewerkstelling

In tegenstelling tot de hogeschoolden ligt bij de leidinggevenden het aantal toegekende arbeidskaarten aan gedetacheerden steeds veel hoger dan aan de niet gedetacheerden.

Zoals bij de hogeschoolden is er ook bij de leidinggevenden globaal genomen een stijging over de laatste drie jaren, zij het minder uitgesproken.

Het laatste jaar is deze stijging zelfs uitsluitend het gevolg van een stijging bij de gedetacheerden, en is er bij de gewone (niet –gedetacheerde) tewerkstelling van leidinggevenden zelfs een lichte daling waar te nemen.

Verdere opsplitsing naar eerste toekenningen en hernieuwingen:

Gedetacheerde leidinggevenden:

2004: **784** arbeidskaarten B, waarvan 316 eerste aanvragen en 468 hernieuwingen

2005: **850** arbeidskaarten B, waarvan 334 eerste aanvragen en 516 hernieuwingen

2006: **894** arbeidskaarten B, waarvan 329 eerste aanvragen en 565 hernieuwingen

Niet gedetacheerde leidinggevenden:

2004: **389** arbeidskaarten B, waarvan 116 eerste aanvragen en 273 hernieuwingen

2005: **464** arbeidskaarten B, waarvan 135 eerste aanvragen en 329 hernieuwingen

2006: **433** arbeidskaarten B, waarvan 122 eerste aanvragen en 311 hernieuwingen

Uit voormelde gegevens blijkt dat zowel de globale stijging bij de leidinggevenden als de stijging bij de gedetacheerde uitsluitend zijn toe te schrijven aan een toename van het aantal goedgekeurde hernieuwingsaanvragen.

Bij de niet gedetacheerde leidinggevenden zijn zowel de eerste aanvragen als de hernieuwingen gedaald.

3.5 ARBEIDSKAARTEN IN 2006 TOEGEKEND AAN ONDERDANEN UIT DE 8 NIEUWE EU-LIDSTATEN

3.5.1 INLEIDING

De bestaande lidstaten kregen als gevolg van de bepalingen van de toetredingsakten de mogelijkheid om in een overgangsfase het vrij verkeer van werknemers en de vrije toegang tot hun arbeidsmarkt voor onderdanen van de nieuwe toetredende landen geheel of gedeeltelijk te beperken.

Deze overgangsfase loopt over een termijn van maximum 7 jaar, opgesplitst in 3 periodes (van 1 mei 2004 tot 30 april 2006, van 1 mei 2006 tot 30 april 2009 en van 1 mei 2009 tot 30 april 2011). Voor het aflopen van iedere periode dienen de betrokken lidstaten aan de Europese Commissie mede te delen of en onder welke voorwaarden zij de toegang tot hun arbeidsmarkt alsnog wensen te beperken.

Voor de eerste periode was dit automatisch het geval, indien de lidstaat haar vigerende wetgeving in die zin aanpaste.

Voor de tweede periode, die op 1 mei 2006 begon, diende de commissie hiervan vooraf in kennis te worden gesteld.

Indien men de overgangsmaatregelen ook nog na 1 mei 2009 wenst te behouden, dan dient hiertoe vooraf het akkoord van de Europese Commissie te worden bekomen, op basis van een dossier waarin wordt aangetoond dat er gegronde redenen zijn om te veronderstellen dat er zich bij volledige openstelling ernstige verstoringen op de arbeidsmarkt van de betrokken lidstaat zouden voordoen.

België heeft tot op heden van deze mogelijkheden gebruik gemaakt. Enkel voor de onderdanen van Cyprus en Malta geldt er reeds een vrij verkeer van werknemers sinds 1 mei 2004. Zij hebben vanaf die datum volledige en vrije toegang tot de Belgische arbeidsmarkt en zijn dan ook vrijgesteld van arbeidskaarten in toepassing van artikel 2, eerste lid, 1° van het KB van 9/6/99.

Gedurende een periode van 2 jaren te rekenen vanaf de toetreding op 1 mei 2004, bleef de verplichting tot het voorafgaand verkrijgen van een arbeidskaart voor de onderdanen van de andere nieuwe leden onder bepaalde voorwaarden dan ook gehandhaafd. Dit werd in de federale regelgeving met betrekking tot de tewerkstelling van buitenlandse werknemers geïmplementeerd door het KB van 12/4/2004 tot wijziging van het KB van 9/6/99 (BS 21/4/2004).

De eerste periode van 2 jaar liep af op 1 mei 2006.

Op 24 februari 2006 besliste de regering om de bestaande overgangsmaatregelen nog tijdelijk te verlengen. De motivatie hiertoe moet vooral worden gezocht in het feit dat er in de afgelopen periode heel wat misbruiken werden vastgesteld bij de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, onder meer via het oneigenlijk gebruik van detacheringen en het vrij verkeer van diensten. Ter bestrijding hiervan wordt momenteel een registratiesysteem voor grensoverschrijdende tewerkstelling ontwikkeld. Daarnaast wil de regering de hoofdaannemers of opdrachtgevers hoofdelijk aansprakelijk maken voor de naleving van de loon- en arbeidsvoorwaarden van de buitenlandse werknemers. Tenslotte wenst de regering dat werknemers en werknemersorganisaties naar de Belgische rechtbanken kunnen stappen als ze denken dat er misbruiken plaatsvinden. Tot zolang deze voorwaarden niet zijn gerealiseerd wenst de regering de overgangsmaatregelen aan te houden.

Omdat evenwel werd vastgesteld dat er zich bepaalde spanningen voordeden op de Belgische arbeidsmarkt besliste de regering om met ingang van 1 mei 2006 de toekenning van arbeidskaarten en vergunningen voor een aantal specifieke beroepen te versoepelen voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten.

Hiertoe werden de Gewesten verzocht om - gelet op hun bevoegdheid ter zake in toepassing van artikel 6, § 1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen - een lijst op te stellen van de beroepen die zij momenteel als knelpunten ervaren op hun lokale arbeidsmarkten.

In het KB tot verlenging van de overgangsmaatregelen dat op 21 april 2006 door de federale ministerraad werd goedgekeurd, wordt uitdrukkelijk verwezen naar deze beroepen.

Voor de aanvraag tot tewerkstelling in één van deze beroepen werd bij KB een specifieke procedure uitgewerkt die met ingang van 1 juni 2006 van kracht werd (zie verder).

Dit alles heeft ertoe geleid dat er in 2006 meer dan 10.000 arbeidskaarten en vergunningen werden afgeleverd voor onderdanen uit de in 2004 toegetreden lidstaten.

Ten opzichte van 2005 is dit aantal meer dan verdrievoudigd.

Dit betekent echter niet dat er in 2006 drie keer meer nieuwe EU-onderdanen in Vlaanderen werden tewerkgesteld dan in 2005 (zie verder).

3.5.2 ALGEMEEN OVERZICHT

Arbeidskaarten toegekend aan nieuwe EU-Lidstaten - 2006									
Type Kaart	Estlandse	Hongaarse	Letlandse	Litouwse	Poolse	Slovaakse	Sloveense	Tsjechische	Totaal
Arbeidskaart A					4			2	6
Arbeidskaart B	12	159	17	61	9661	350	7	180	10447
Arbeidskaart C	5	41	20	21	285	77	5	40	494
TOTAAL	17	200	37	82	9950	427	12	222	10947

3.5.3 ARBEIDSVERGUNNINGEN EN ARBEIDSKAARTEN B, VERGELIJKING 2005 – 2006, OPGESPLITST NAAR CATEGORIE

B-kaarten toegekend aan nieuwe EU-onderdanen in 2005 en 2006 opgesplitst per categorie			
Categorie	2005	2006	Verschil
Au-pair	47	27	-20
Beroepsopleiding	0	16	16
Beroepssportbeoefenaar	17	12	-5
Gezinshereniging art. 9, 16°	23	65	42
Gezinshereniging art. 9, 17°	0	8	8
Hooggeschoolde	127	108	-19
Hooggeschoolde detachering	14	16	2
Leidinggevende	23	16	-7
Leidinggevende detachering	10	13	3
Navorser	9	18	9
Nieuw EU knelpuntberoep	0	8742	8742
Nieuwe EU Lidstaat	177	221	44
Nieuwe EU lidstaten seizoenarbeid	2639	1108	-1531
Schouwspelartiest	0	3	3
Stagiair	19	17	-2
Stagiair detachering	19	57	38
TOTAAL	3124	10447	7323

3.5.4 ARBEIDSVERGUNNINGEN EN ARBEIDSKAARTEN B TOEGEKEND IN 2006 EN OPGESPLITST NAAR CATEGORIE EN NATIONALITEIT

B-kaarten toegekend aan nieuwe EU-Lidstaten - 2006									
Omschrijving categorie	Estlandse	Hongaarse	Letlandse	Litouwse	Poolse	Slovaakse	Sloveense	Tsjechische	Totaal
Au-pair		1		2	21			3	27
Beroepsopleiding						16			16
Beroepssportbeoefenaar	1	2		2	1	2	1	3	12
Gezinshereniging art. 9, 16°		3			42	18		2	65
Gezinshereniging art. 9, 17°		1			6	1			8
Hooggeschoolde	2	24	8	2	42	17	5	24	124
Leidinggevende	0	4	1	0	12	1	0	11	29
Navorser	1	1			9	3		4	18
Nieuwe EU Lidstaat	3	28	1	8	127	18		36	221
Nieuwe EU lidstaten seizoenarbeid (tot 1/5)			1	4	1096	3		4	1108
Nieuw EU knelpuntberoep - seizoenarbeid	1	10	5	20	6633	143		19	6831
Nieuw EU knelpuntberoep - andere	4	47	0	23	1647	125	0	65	1911
Schouwspelartiest					1	2			3
Stagiair	0	38	1	0	24	1	1	9	74
TOTAAL	12	159	17	61	9661	350	7	180	10447

Bij lezing van deze cijfers dient rekening gehouden met het feit dat:

- de categorie van de knelpuntberoepen slechts vanaf 1 mei 2006 werd ingevoerd
- tot 1 mei 2006 de arbeidskaarten B voor seizoenarbeid als een afzonderlijke categorie werden beschouwd;
- sinds 1 mei de seizoenarbeid valt onder de knelpuntberoepen
- deze cijfers zowel betrekking hebben op eerste aanvragen als op hernieuwingen;
- het aantal toegekende arbeidskaarten steeds hoger zal liggen dan het effectief aantal individuele werknemers, vermits één werknemer vaak meerdere arbeidskaarten bekomt over de loop van één kalenderjaar (vb. in geval van contracten voor beperkte duur, uitzendarbeid, enz...).

3.5.5 AU PAIRS

Ofschoon we de laatste jaren opnieuw een gestage groei noteren van het totale aantal toegekende arbeidskaarten voor au pairs (110 in 2004, 169 in 2005 en 189 in 2006), was dit niet het geval bij au pairs uit de nieuwe EU-lidstaten.

Nochtans vormden de Poolse au pairs traditioneel veruit de belangrijkste groep binnen de totaliteit van buitenlandse au pairs (39 in 2003, 31 in 2004, 31 in 2005, 21 in 2006). De aanwezigheid van een au pair – bureau dat zich uitsluitend heeft toegelegd op de plaatsing van Poolse jongeren was hier uiteraard niet vreemd aan.

De laatste jaren is er een groeiende verscheidenheid aan nationaliteiten binnen deze context (cfr de bespreking bij de evolutie van het totaal aantal arbeidskaarten B toegekend aan deze categorie).

3.5.6 HOOGGESCHOOLDEN EN LEIDINGGEVENDEN

Ofschoon de evolutie vrij gelijklopend is met de globale evolutie van de arbeidskaarten B bij niet EU-onderdanen dienen deze cijfers verder te worden genuanceerd. Door de invoering van de nieuwe categorie knelpuntberoepen zijn immers een aantal arbeidskaarten B die voorheen misschien vielen onder de categorie van de hooggeschoolden, nu aangevraagd en toegekend onder de knelpuntberoepen (vb. ingenieurs, gespecialiseerde informatici,...).

3.5.7 NIEUWE EU-LIDSTAAT

Onder deze categorie vallen onder meer:

- de hernieuwingsaanvragen van diegenen die hier op de dag van de toetreding reeds waren tewerkgesteld;
- de eerste aanvragen en hernieuwingen voor tewerkstellingen in een niet knelpuntberoep waarvoor de VDAB na uitgebreid arbeidsmarktonderzoek evenmin geschikte arbeidskrachten op de arbeidsmarkt kon vinden.

Ongeveer de helft van het aantal toegekende kaarten binnen deze categorie heeft dan ook betrekking op hernieuwingsaanvragen.

3.5.8 NIEUWE EU- SEIZOENARBEID

Tot 1 mei 2006 werd de tewerkstelling in seizoen- en gelegenhedswerk als een afzonderlijke categorie behandeld.

Het betrof hier mede de uitvoering van een convenant die reeds de voorgaande jaren door de minister van werk met de sector van de land- en tuinbouw was gesloten.

Deze vorm van tewerkstelling werd logischerwijze door de Vlaamse regering mee opgenomen in de lijst van knelpuntberoepen waarvoor met ingang van 1 mei een specifieke en versoepelde procedure van toepassing werd. Sinds 1 mei worden deze cijfers daarom ook mee opgenomen in het globale cijfer van de knelpuntberoepen.

Vermits deze vorm van tewerkstelling mede onder begeleiding van de betrokken beroepsfederaties reeds meerdere jaren ingang vond in de tuinbouwsector, is het dan ook niet verwonderlijk dat het overgrote gedeelte van de sinds 1 mei goedgekeurde arbeidskaarten in de nieuwe categorie “knelpuntberoepen” binnen deze sector dient gesitueerd : Van de 8742 toegekende arbeidskaarten werden er 6831 toegekend in seizoenarbeid.

Samen met de 1108 arbeidskaarten die reeds voor 1 mei werden toegekend binnen de oude procedure, werden er over het volledige jaar 2006 in het totaal 7939 arbeidskaarten B toegestaan voor tewerkstelling in seizoenarbeid. Dit is een stijging met ruim driehonderd procent.

Ook hier is evenwel het aantal toegekende arbeidskaarten niet gelijk aan het aantal werknemers. Sommige werknemers bekwamen twee of meer arbeidskaarten omdat ze in verschillende periodes en / of bij verschillende werkgevers werden tewerkgesteld (vb. in de periode januari – april voor snoeiwerken, in de periode april – juni voor de pluk van aardbeien, in de periode september – oktober voor de pluk van appels en peren, enz...).

3.5.9 NIEUWE EU – KNELPUNTBEROEPEN ANDERE DAN SEIZOENARBEID

Voor de nieuwe categorie van knelpuntberoepen werd bij KB van 23 mei 2006 een nieuwe en uiterst soepele aanvraagprocedure in het leven geroepen.

De aanvraag hoeft niet langer via de VDAB te worden ingediend, maar kan rechtstreeks door de betrokken werkgever aan de bevoegde migratiedienst worden bezorgd. Het volledige aanvraagdossier bestaat slechts uit drie documenten:

- een aanvraagformulier;
- een kopie van de arbeidsovereenkomst die enkel door de werkgever hoeft te zijn ondertekend;

- een kopie van het verblijfsdocument van de werknemer indien deze reeds op het ogenblik van de aanvraag in België aanwezig is, of een kopie van de personalia van het paspoort indien deze nog niet in België aanwezig is.

Wanneer het dossier volledig en conform is wordt binnen de vijf werkdagen de arbeidsvergunning toegekend.

Ondanks de roep van diverse professionele en inter-professionele beroepsorganisaties, ondanks de zeer soepele aanvraagprocedure en de zeer snelle afhandeling, is het aantal concrete aanvragen dat in 2006 werd ingediend (buiten seizoenarbeid) verhoudingsgewijs zeer beperkt gebleven.

Sinds 1 mei werden er uiteindelijk in 2006 nog 1.911 arbeidskaarten toegekend. Ook hier betreffen deze 1.911 arbeidskaarten geen 1911 verschillende werknemers. Een aantal van deze werknemers werden immers tewerkgesteld via uitzendarbeid, waardoor eenzelfde werknemer soms meerdere arbeidskaarten bekwam.

Arbeidskaarten B toegekend in 2006 voor de tewerkstelling in knelpuntenberoepen andere dan seizoen en gelegenheidswerk	
Knelpuntberoep	Aantal
algemene directie	1
bakkers	30
bankwerkers	11
beenhouwer	148
behandelaar van voedingswaren	44
bekister, stellingbouwer, wegenwerker	145
boekhouders	6
bouwplaatsmachinisten	4
dakdekkers	65
Elektriciens en elektromechanici	32
gespecialiseerde informatici	5
glaswerkers	4
ingenieurs	8
installateur sanitair en cv	44
Instellers bedieners van werktuigmachines	22
Isolateurs	9
land-en tuinbouw: andere	126
lassers	145
matroos	60
metselaars en vloerders	404
monteerders	26
natuursteenbewerker	27
patroonmaker - stiksters	5
productieverantwoordelijke	8
stukadoors	149
technici	90
tekenaars	2
timmermannen en schrijnwerkers	172
verkoop- en marketingverantwoordelijken	19
verplegend en verzorgend personeel	9
vrachtwagenchauffeurs	86
wevers	5
TOTAAL	1911

Ook deze cijfers dienen verder genuanceerd:

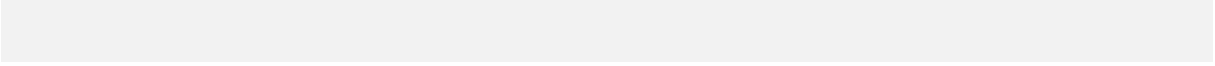
Voormelde tabel heeft immers betrekking op eerste aanvragen en hernieuwingen.

Vermits de lijst van knelpuntenberoepen niet gekoppeld is aan sectoren, kunnen de in deze tabel opgenomen gegevens evenmin worden toegewezen aan één of andere sector. Men kan er in de meeste gevallen wel van uitgaan dat bepaalde beroepen zich hoofdzakelijk situeren in bepaalde sectoren, ofschoon dit niet altijd het geval is: Zo kunnen de arbeidskaarten die werden toegekend aan vrachtwagenchauffeurs niet uitsluitend worden toegewezen aan de transportsector, vermits ook meerdere werden afgeleverd voor chauffeurs bij bedrijven in de bouw, grondwerken en wegeaanleg.

De beroepen kunnen uiteraard evenmin worden gelinkt aan één of ander paritair comité.

Vele kaarten worden immers toegekend voor tewerkstellingen via uitzendarbeid.

Voormelde illustreert evenzeer de onmogelijkheid om op grond van deze cijfergegevens ook maar enige relevante conclusie te trekken naar effectieve en / of langdurige instroom van werknemers uit de nieuw toetreden lidstaten.

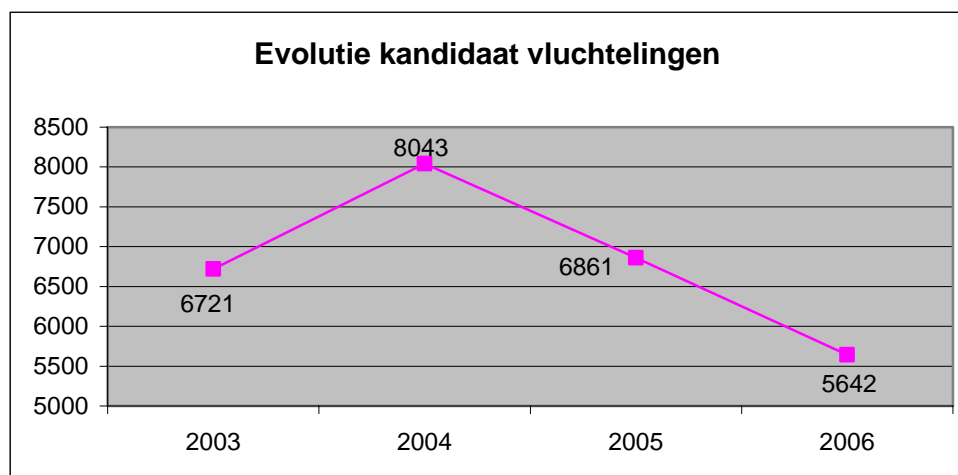

4 ARBEIDSKAARTEN C

Evolutie aantal toegekende arbeidskaarten C per categorie 2003-2006				
Categorie	2003	2004	2005	2006
Echtgenoot en kind diplomaat/consul	0	1	0	1
Echtgenoot onderdaan EER	1	0	0	2
Gezinshereniging art 17, 5°	586	707	663	727
Kandidaat Vluchteling	6.721	8.043	6.861	5.642
Samenwoning	455	636	747	841
Slachtoffer Mensenhandel met BIVR	63	79	81	79
SMH met aankomstverklaring	37	14	11	11
Student	1.421	2.041	2.307	2.169
Tijdelijk verblijf met BIVR	495	1.061	1.501	2.430
TOTAAL	9.779	12.582	12.171	11.902

Bij de arbeidskaarten C wordt de dalende trend die in 2005 was ingezet, in beperkte mate verder doorgetrokken in 2006.

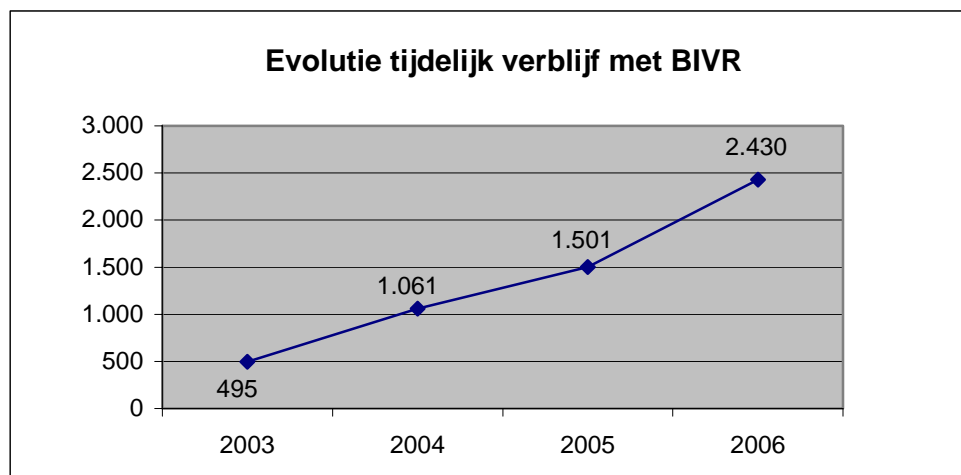
Vooraf het aantal C-kaarten toegekend aan kandidaat-vluchtelingen, is aanzienlijk gedaald.

Belangrijkste nationaliteiten	Kandidaat Vluchtelingen - 2006	
	Aantal	Aandeel
TOTAAL	5.642	
Russische	757	13,42%
Iraakse	550	9,75%
Nepalese	443	7,85%
Congolese	399	7,07%
Iraanse	345	6,11%
Kameroense	236	4,18%
Chinese	230	4,08%
Rwandese	207	3,67%
Joegoslavische	175	3,10%
Armeense	169	3,00%
Togolese	145	2,57%
Guinese	138	2,45%
Turkse	124	2,20%
Ivoriaanse	120	2,13%
Syrische	113	2,00%
Angolese	102	1,81%

Dat dit mede een gevolg is van het beperkter aantal nieuwe asielaanvragen lijkt voor de hand liggend.

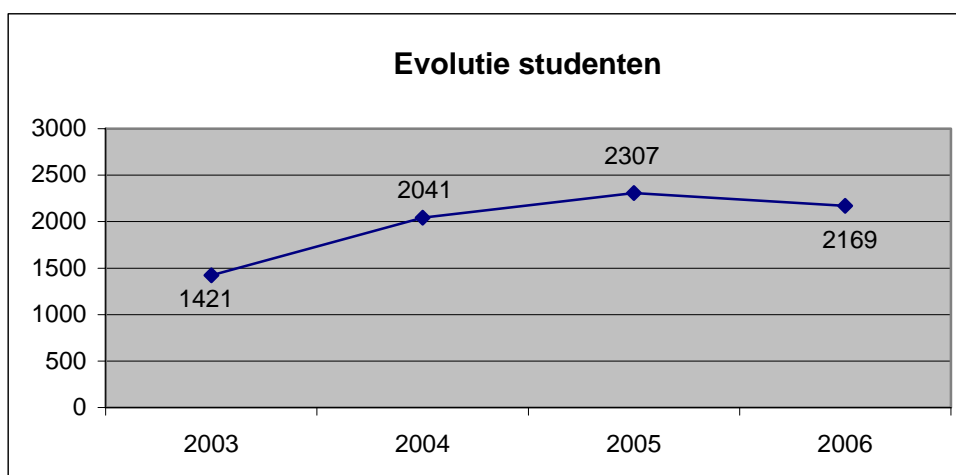
Anderzijds blijkt deze substantiële daling toch in grote mate gecompenseerd door de stijging van het aantal C-kaarten toegekend aan de zogenaamd “geregulariseerden”.

Belangrijkste nationaliteiten	Tijdelijk verblijf met BIVR - 2006	
	Aantal	Aandeel
TOTAAL	2.430	
Joegoslavische	403	16,58%
Iraanse	182	7,49%
Russische	168	6,91%
Oezbeekse	130	5,35%
Armeense	127	5,23%
Kazachse	125	5,14%
Congolese	123	5,06%
Kirgische	110	4,53%
Oekraïense	79	3,25%
Albanese	68	2,80%
Nepalese	59	2,43%
Marokkaanse	52	2,14%
Angolese	44	1,81%
Turkse	40	1,65%
Nigeriaanse	37	1,52%
Macedonische	36	1,48%
Georgische	35	1,44%
Azerbeidzjaanse	33	1,36%
Ghanese	28	1,15%
Bosnische	26	1,07%
Bulgaarse	25	1,03%
Kameroense	23	0,95%
Pakistaanse	23	0,95%
Mongoolse	22	0,91%
Chinese	21	0,86%
Somalische	21	0,86%

Het betreft hier een grote groep uitgeprocedeerde asielzoekers die reeds meerdere jaren op het grondgebied verblijven, en die alsnog tot een (tijdelijk) verblijf werden gemachtigd na een individuele aanvraag tot regularisatie omwille van humanitaire redenen. Vaak blijkt de verlenging van hun verblijf onder meer gekoppeld aan het bewijs dat zij niet langer ten laste zijn van het OCMW, dat zij ook effectief worden tewerkgesteld en dat zij hierbij in het bezit zijn van een geldige arbeidskaart. In toepassing van artikel 17, 4° van het KB van 9/6/99 komen deze personen in aanmerking voor een arbeidskaart C

Opvallend is ook de (weliswaar beperkte) daling van het aantal toegekend arbeidskaarten C aan studenten.

Belangrijkste nationaliteiten	Studenten - 2006	
	Aantal	Aandeel
TOTAAL	2.169	
Chineze	716	33,01%
Poolse	159	7,33%
Kameroense	144	6,64%
Marokkaanse	127	5,86%
Nigeriaanse	101	4,66%
Congolese	88	4,06%
Bulgaarse	54	2,49%
Turkse	38	1,75%
Bengaalse	37	1,71%
Nepalese	32	1,48%
Indische	31	1,43%
Ethiopische	31	1,43%
Roemeense	30	1,38%
Iraanse	29	1,34%
Russische	25	1,15%
Hongaarse	25	1,15%
Vietnamese	23	1,06%
Ghanese	22	1,01%
Indonesische	21	0,97%
Joegoslavische	20	0,92%
Oegandese	20	0,92%

Waar sinds de invoering van de arbeidskaarten C in 2003 dit aantal jaar na jaar was toegenomen (van 1.421 in 2003 naar 2.041 in 2004 en 2.307 in 2005) is er in 2006 voor het eerst een lichte daling naar 2.169.

Zoals ook in de voorgaande jaren het geval wordt ongeveer een derde toegekend aan studenten van Chinese nationaliteit.